

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 24 września 2019 r. (sprecyzowanym pismem z dnia 18 lutego 2020 r.) przeciwko (...) spółce akcyjnej w W., powód J. S. wniósł o ustalenie, że w okresie od 1 stycznia 2001 r. do 31 stycznia 2006 r. wykonywał pracę w warunkach szkodliwych/szczególnych.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w w/w okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się montażem, konserwacją i remontem telefonicznych linii kablowych podziemnych i napowietrznych. Obowiązywała go skrócona dobową norma czasu pracy.

W odpowiedzi na pozew, pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. Pozwana stała na stanowisku, że powód w spornym okresie nie pracował w warunkach szczególnych, bowiem powód zajmował stanowiska p.o. kierownika wieloosobowego stanowiska pracy, kierownika kolumny kablowej oraz kierownika sekcji, a stanowiska te nie zostały ujęte w wykazie zamieszczonym w zarządzeniu nr 33 Ministra Łączności z 16 maja 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach resortu łączności. Nadto w ramach powierzonych obowiązków powód nie realizował zadań, które uprawniałyby do zaliczenia ich do warunków szczególnych, ponieważ określone są w niej również czynności związane z zarządzaniem zespołem podległych pracowników, egzekwowaniem i przestrzeganiem przez podległych pracowników przepisów BHP, ppoż, dyscypliny pracy, nadzorowanie i kontrolowanie zleconych prac, wykonywanie czynności administracyjno-biurowych. Stanowiska, na których był zatrudniony powód ani zakres obowiązków w ocenie powódki nie pozwalają zatem na uznanie, że w okresie objętym sporem, wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i zarządzenia nr 33 Ministra Łączności z dnia 16 maja 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności. W spornym okresie powód jedynie sporadycznie wykonywał prace związane z montażem, konserwacją i remontem linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. rozpoczął świadczenie pracy dla poprzednika prawnego pozwanej – (...) Spółki Akcyjnej Zakładu (...) w S., która od roku 2013 funkcjonuje pod firmą (...) Spółka Akcyjna.

Niesporne, a nadto: pismo z dnia 10 grudnia 2004r. k. 62 części B akt osobowych powoda.

W okresie od 1 października 1993 r. do 31 października 1994 r., J. S. pracował w warunkach szczególnych na stanowisku telemonter linii telefonicznych kablowych. Z uwagi na szczególne warunki pracy, czas pracy powoda wynosił przeciętnie 36 godzin i 30 minut w 5-tygodniowym tygodniu pracy.

Niesporne, a nadto:

-informacja o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach k.1-2 części C akt osobowych powoda,

-regulamin pracy k.29-43 akt sprawy.

W okresie od 1 października 1993 r. do 31 października 1994 r. J. S. wykonywał pracę montaż, konserwacja i remont linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych, wymienione w wykazie A, Dział VIII poz. 20 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na stanowisku instruktor, gdzie zadanie wykonywane na zajmowanym stanowisku odpowiadały zadaniom stanowiska instruktor technicznych, które jest wymienione w wykazie A, Dział VIII poz. 20, pkt 8 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 33 Ministra Łączności z dnia 16 maja 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności.

Kolejna zmiana stanowiska J. S. miała miejsce w dniu 1 listopada 1994 r., kiedy to został kierownikiem wieloosobowego stanowiska pracy K. Kablowej nr 2.

Do zakresu jego zadań głównych należało ponoszenie odpowiedzialności za stan sieci kablowej w podległym OT rejonie eksploatacji oraz prawidłowe organizowanie pracy, a ponadto:

- odpowiadanie za terminowe usuwanie uszkodzeń w podległym rejonie,
- informowanie Kierownika OT o powstałych awariach i usuniętych uszkodzeniach na sieci telefonicznej,
- powiadamianie stanowiska paszportyzacji o wszystkich zmianach wynikłych z realizacji prac konserwacyjno-remontowych,
- współpraca ze służbą techniczną i księgową w sprawach związanych z likwidacją środków trwałych i wybrakowaniem środków nietrwałych,
- prowadzenie remontów sieci oraz dokumentacji podległej sieci,
- kontrola dzienników zatrudnienia monterów podległych pracowników
- sporządzanie ramowego planu konserwacji i remontów w okresie roku w oparciu o instrukcję TE-14/75 oraz odpowiadania za terminy ich wykonania,
- odpowiadanie za bieżące prowadzenie dokumentacji i ewidencji robót,
- odpowiadanie materialne za powierzony sprzęt i narzędzia oraz za szkody wynikłe z jego winy,
- pobieranie z magazynów materiały oraz prowadzenie kontroli ich zużycia.

Od 1 lutego 1995 r. do maja 2000 r. J. S. zajmował stanowisko kierownika wieloosobowego stanowiska pracy K. Kablowej nr 2. Zakres jego obowiązków na tym stanowisku nie uległ zmianie.

W dniu 1 czerwca 2000r. J. S. objął stanowisko kierownika sekcji Oddziału (...) Sieci. Jako zadania szczegółowe powierzono mu:

- konserwację sieci dostępowej,
- podejmowanie działań w zakresie poprawy sprawności funkcjonowania sieci dostępowej,
- obsługę, konserwację oraz bieżącą kontrolę prawidłowości działania urządzeń ciśnieniowych,
- likwidację łączy telekomunikacyjnych - z zakresu sieci dostępowej,
- usuwanie awarii lub stanów zagrożenia na sieci dostępowej
- prowadzenie gospodarki zdemontowanymi urządzeniami i elementami sieci (np. kable, słupy itd.)- w powierzonej części infrastruktury telekomunikacyjnej OT,
- prowadzenie gospodarki materiałowej (za wyjątkiem gospodarki magazynowej) na potrzeby utrzymania technicznego w zakresie merytorycznej działalności komórki, w tym:
- prowadzenie ewidencji materiałów, części zapasowych będących w dyspozycji komórki oraz czuwanie nad ich uzupełnieniem,
- prowadzenie rozliczeń materiałowych - w zakresie zadań komórki,

-udział w komisjach ds. oceny projektów technicznych na budowę, rozbudowę, modernizację i remont sieci telekomunikacyjnych,

-udział w komisjach przetargowych i w komisjach odbioru oddawanych do eksploatacji obiektów, sieci i urządzeń,

-współpraca z Komórką Inwestycji i Remontów przy realizacji inwestycji i remontów w zakresie sieci dostępowej,

-zgłaszanie propozycji do remontowego i inwestycyjnego planu operacyjnego.

-utrzymanie w sprawności systemu monitorowania alarmów ((...)) na wewnętrzne potrzeby (...) S.A.,

-opracowywanie harmonogramów i przeprowadzanie okresowych pomiarów łączy, w tym łączy dzierżawionych (w zakresie sieci dostępowych),

-lokalizowanie awarii lub stanów zagrożenia na sieci dostępowej, planowanie i realizacja konserwacji urządzeń pomiarowych eksploatowanych przez komórkę (...) Dostępowych (przy współpracy z I. Pomiarowymi),

-przeprowadzanie okresowych i doraźnych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w powierzonych pomieszczeniach,

-wykonywanie innych poleceń służbowych swoich przełożonych.

Kolejna zmiana zajmowanego stanowiska nastąpiła 8 maja 2002 r., kiedy to J. S. objął stanowisko kierownika grupy technicznej w uniwersalnej grupie technicznej ds. utrzymania sieci dostępowej. Pozostałe warunki zatrudnienia nie uległy zmianie.

Z dniem 1 stycznia 2003 r. J. S. zajął stanowisko instruktora w sekcji utrzymania systemu i urządzeń dostępowych. Obowiązywała go dobową norma czasu pracy 8 godzin i tygodniowa norma wynosząca średnio 40 godzin.

Do zadań szczegółowych na tym stanowisku zaliczono:

-kontrolowanie i czuwanie nad terminowym usuwaniem uszkodzeń w podległym rejonie,

-koordynowanie i usuwanie powstałych awarii i uszkodzeń na sieci kablowej,

-informowanie na bieżąco Kierownika Sekcji o powstałych awariach, usuniętych uszkodzeniach kolizjach na sieci dostępowej,

-powiadamianie komórki paszportyzacji o wszystkich zmianach wynikłych podczas realizacji prac konserwacyjno-remontowych,

-współpracowanie ze służbą techniczną i księgową w sprawach związanych z likwidacją środków trwałych i wybrakowaniem środków nietrwałych,

-sporządzanie i kontrolowanie wykonania planu konserwacji w oparciu o instrukcję TE 14/75,

-kontrolowanie rozchodu materiałów związanych z bieżącą konserwacją i utrzymaniem sieci,

-branie udziału w komisjach ds. oceny projektów technicznych na budowę, rozbudowę, modernizację i remont sieci telekomunikacyjnych,

-uczestniczenie przy przekazywaniu placu budowy i odbiorach technicznych robót wykonywanych na podległym terenie,

-współpracowanie z komórką inwestycji i remontów przy realizacji inwestycji i remontów w zakresie sieci dostępowej,

- zgłaszanie propozycji do remontowego i inwestycyjnego planu operacyjnego,
- kontrolowanie i czuwanie nad utrzymaniem w sprawności systemu monitorowania alarmów ((...)) na wewnętrzne potrzeby TP,
- koordynowanie i kontrolowanie remontów i przebudów instalacji telefonicznych,
- kontrolowanie i ocena jakości wykonania nowych założeń stacji telefonicznych,
- kontrolowanie i ocena jakości wykonanych prac konserwacyjno-remontowych na sieci w podległym rejonie,
- kontrolowanie dzienników robót firm zewnętrznych w podległej strefie utrzymania sieci,
- uczestniczenie w przekazywaniu placu budowy i odbiorach robót wykonanych na podległym mu rejonie,
- terminowe sporządzanie zestawienia zużytych materiałów przez firmy zewnętrzne,
- koordynacja prac w zakresie programu PzP,
- współpraca z Pionem Administracji w zakresie ochrony środowiska,
- przestrzeganie przepisów BHP, p.poż., oraz dyscypliny pracy,
- wykonywanie innych poleceń służbowych swoich przełożonych.

W dniu 1 sierpnia 2004 r. powód objął stanowisko instruktora Wydziału Utrzymania Sieci. Powierzono J. S. następujące zadania:

- kontrola i czuwanie nad terminowym usuwaniem uszkodzeń w podległym terenie,
- koordynowanie prac przy usuwaniu awarii i uszkodzeń na sieci kablowej,
- informowanie na bieżąco Kierownika Sekcji o powstałych awariach, usuniętych uszkodzeniach, kolizjach na sieci dostępowej,
- powiadamianie komórki paszportyzacji o wszystkich zmianach na sieci wynikłych podczas realizacji prac konserwacyjno-remontowych,
- współpraca ze służbą techniczną i księgową w sprawach związanych z likwidacją środków trwałych i wybrakowaniem środków nietrwałych,
- sporządzanie i kontrola wykonania planu konserwacji w oparciu o instrukcję TE 14/75,
- kontrola rozchodu materiałów związanych z bieżącą konserwacją i utrzymaniem sieci,
- uczestnictwo w komisjach ds. oceny projektów na budowę, rozbudowę, modernizację i remont sieci telekomunikacyjnych,
- uczestnictwo w przekazaniach placu budowy i odbiorach technicznych robót wykonywanych na podległym terenie,
- współpraca z komórką inwestycji i remontów przy realizacji inwestycji i remontów w zakresie sieci dostępowej,
- przedstawianie propozycji do remontowego i inwestycyjnego planu operacyjnego,
- koordynacja i kontrola remontów i przebudowy instalacji telefonicznych,

- kontrola i ocena jakości wykonania prac związanych z nowymi założeniami stacji telefonicznych,
- kontrola i ocena jakości wykonania prac konserwacyjno-remontowych na sieci,
- terminowe sporządzanie zestawienia zużytych materiałów przez firmy zewnętrzne,
- kontrola dzienników robót dziennych firm zewnętrznych w podległej strefie utrzymania sieci,
- współpraca z Pionem Administracji w zakresie w zakresie ochrony środowiska,
- przestrzeganie przepisów BHP, p.poż. oraz dyscypliny pracy,
- wykonywanie innych poleceń służbowych swoich przełożonych.

Od dnia 1 września 2005 r. J. S. powierzono stanowisko instruktora w D. (...) i Rozliczeń w Firmami (...). W ramach objętego stanowiska do obowiązków powoła należał m.in. nadzór i kontrola nad utrzymaniem sieci dostępną, poprawa jakości stanu technicznego i sprawności funkcjonowania i sieci dostępną oraz kontrola i poprawa wskaźników jakości sieci dostępną.

Z dniem 1 września 2006 r. J. S. zajął stanowisko pracownika w Wydziale (...) i Rozliczeń z Partnerami Technicznymi.

Od 1 czerwca 2007 r. J. S. został zatrudniony na stanowisku młodszego specjalisty ds. (...) z partnerami Technicznymi. Z dniem 20 czerwca 2008r. dotychczasowa nazwa stanowiska uległa zmianie na specjalista ds. (...) z Partnerami Technicznymi.

Począwszy od dnia 1 maja 2010 r. J. S. powierzono stanowisko specjalisty ds. Kontroli Operacyjnej.

Zgodnie z porozumieniem zmieniającym z dnia 17 czerwca 2016r. powód objął stanowisko Głównego Specjalisty ds. Kontroli Operacyjnej.

W okresie od 1 listopada 1994 r. do 31 grudnia 2000 r. J. S. obowiązywała norma czasu pracy 8 godzin i tygodniowa norma wynosząca średnio 40 godzin. Każdorazowo w zaświadczeniach lekarskich sporządzanych dla poszczególnych stanowisk w tym okresie nie stwierdzano wskazań sugerujących warunki szczególne. Nie pracował w szczególnych warunkach. Jedynie sporadycznie wykonywał prace związane z montażem, konserwacją i remontem linii kablowych.

Powód wykonywał pracę warunkach szkodliwych:

- w miesiącach listopad-grudzień w 1993 r.,
- w miesiącach luty- wrzesień w 1994 r.,
- w miesiącach luty-grudzień w 1995 r.,
- w miesiącach czerwiec-grudzień w 1996 r.,
- w miesiącach luty-lipiec, wrzesień-grudzień w 1997 r.,
- w miesiącach luty-grudzień w 1998 r.,
- w miesiącach styczeń-grudzień w 1999 r.,
- w miesiącach luty, kwiecień-lipiec w 2000 r.,
- w miesiącach maj-wrzesień, listopad-grudzień w 2001 r. (I stopień szkodliwości - praca przy komputerze),

- w miesiącach maj-grudzień w 2002 r.,
- w miesiącach styczeń-grudzień 2003 r. (I stopień szkodliwości - praca przy komputerze),,
- w miesiącach styczeń-marzec, maj-grudzień 2004 r. (I stopień szkodliwości - praca przy komputerze),,
- w miesiącach styczeń-grudzień 2005 r.(I stopień szkodliwości - praca przy komputerze),
- w miesiącu styczeń 2006 r. (I stopień szkodliwości - praca przy komputerze).

Dodatek we wskazanym okresie przysługiwał w różnej wysokości, co wynikało z różnego czasu przepracowanego w szkodliwych warunkach.

Zgodnie z zarządzeniem nr 6 Prezesa Zarządu (...) spółka akcyjna z dnia 3 kwietnia 1992 r. i ponadzakładowym układem zbiorowym pracy dla pracowników (...) spółki akcyjnej, dodatek za pracę w warunkach szkodliwych przysługiwał w wysokości 25% stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia za godziny faktycznie przepracowane w tych warunkach.

Wobec powoda obowiązywała stawka 20% za V stopień szkodliwości, do którego zaliczano m.in. prace przy remontach i konserwacji linii kablowych (załącznik nr 3 do ponadzakładowym układem zbiorowym pracy dla pracowników (...) spółki akcyjnej).

Dowód:

- pismo z 10.08.2016 r. k. 1 części C akt osobowych powoda,
- pismo z 21.09.2018 r. k. 2 części C akt osobowych powoda,
- umowa o pracę z dnia 1 października 1993 r. k. 1 części B akt osobowych powoda,
- umowa o pracę z dnia 1 stycznia 1994 r. k. 5 części B akt osobowych powoda,
- pismo z 18 listopada 1994 r. k. 9 części B akt osobowych powoda,
- zakres czynności na stanowisku Kierownika Oddziału (...) k.11 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 1 lutego 1995 r. k. 12 części B akt osobowych powoda,
- dekret k. 13 części B akt osobowych powoda,
- dekret k. 18 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k.19 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 24 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k.25 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 28 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 31 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 32 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 35 części B akt osobowych powoda,

- zmiana angażu k. 38 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 40 części B akt osobowych powoda,
- pisma z dnia 31 maja 2000 r. k.42-43 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 30 czerwca 2000 r. k. 44 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 45 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 46 części B akt osobowych powoda,
- karta stanowiska pracy k. 49 części B akt osobowych powoda,
- pismo z 8 maja 2002 r. k. 50 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 51 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 28 lutego 2003 r. k. 53 części B akt osobowych powoda,
- karta stanowiska pracy k. 54 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 55 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 18 czerwca 2004 r. k. 56 części B akt osobowych powoda,
- zmiana angażu k. 57 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 22 lipca 2004 r. k. 58 części B akt osobowych powoda,
- karta stanowiska pracy k. 59 części B akt osobowych powoda,
- karta oceny ryzyka zawodowego k.64 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 12 września 2005r. k. 65 części B akt osobowych powoda,
- karta stanowiska pracy k. 66 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 12 września 2006 r. k.70 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 27 czerwca 2007 r. k. 73 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 25 września 2007 r. k. 74 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 3 czerwca 2008 r. k. 75 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 3 czerwca 2008 r. k. 76 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 1 lipca 2008 r. k. 77 części B akt osobowych powoda,
- karta oceny ryzyka zawodowego k. 79 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 1 czerwca 2009 r. k. 80 części B akt osobowych powoda,
- porozumienie zmieniające z dnia 7 czerwca 2010 r. k. 84 części B akt osobowych powoda,
- pismo z dnia 31 sierpnia 2010 r. k. 87 części B akt osobowych powoda,

- porozumienie zmieniające z dnia 6 października 2011 r. k. 90 części B akt osobowych powoda,
- porozumienie zmieniające z dnia 1 lipca 2015 r. k. 105 części B akt osobowych powoda,
- porozumienie zmieniające z dnia 16 czerwca 2015 r. k. 106 części B akt osobowych powoda,
- sprawozdanie z oceny ryzyka zawodowego k. 107 części B akt osobowych powoda,
- porozumienie zmieniające z dnia 16 czerwca 2015 r. k. 106 części B akt osobowych powoda,
- porozumienie zmieniające z dnia 17 czerwca 2016 r. k. 110 części B akt osobowych powoda,
- sprawozdanie z oceny ryzyka zawodowego k. 112 części B akt osobowych powoda,
- zaświadczenia lekarskie k. części B akt osobowych powoda,
- informacja wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 21 września 2018r. k. 4,
- paski płacowe k. 5-7, 45-51, 236-237,
- regulamin pracy k. 29-43,
- karty stanowisk pracy k. 109-131,
- zaświadczenia lekarskie k. 132-134,
- kart wynagrodzeń k. 285-304,
- zaświadczenie o wypłacie dodatków szkodliwych k. 305-308,
- przesłuchanie powoda k. 140-145 w zw. z k. 230-231,
- zeznania świadka E. K. k. 141,
- zeznania świadka J. D. k. 142,
- zeznania świadka L. A. k. 143,
- zeznania świadka A. Z. k. 143-144,
- zeznania świadka R. T. k. 144-145,
- zeznania świadka M. L. k.220-221 w zw. z k. 258-276,
- zarządzenie nr 6 Prezesa Zarządu (...) k. 309-319,
- ponadzakładowy układ zbiorowy pracy k. 320-342.

W okresie od 1 listopada 1994 r. do 31 grudnia 2000 r. powoda obowiązywała norma czasu pracy 8 godzin i tygodniowa norma wynosząca średnio 40 godzin. Każdorazowo w zaświadczeniach lekarskich sporządzanych dla poszczególnych stanowisk w tym okresie nie stwierdzano wskazań sugerujących warunki szczególne. Nie pracował w szczególnych warunkach. Jedyne sporadycznie wykonywał prace związane z montażem, konserwacją i remontem linii kablowych.

Zgodnie z zarządzeniem nr 6 Prezesa Zarządu (...) spółka akcyjna z dnia 3 kwietnia 1992 r. i ponadzakładowym układem zbiorowym pracy dla pracowników (...) spółki akcyjnej, dodatek za pracę w warunkach szkodliwych

przysługiwał w wysokości 25% stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia za godziny faktycznie przepracowane w tych warunkach.

Powód miał wypłacane dodatki za V stopień szkodliwości dla zdrowia lub uciążliwości, do którego zaliczano m.in. prace przy remontach i konserwacji linii kablowych (do 20% stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia) oraz za VI stopień przy pracy wykonywanej w warunkach niebezpiecznych (do 25% stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia). Dodatki wypłacane były w stawkach godzinowych.

Powodowi wypłacono dodatki za szkodliwe lub uciążliwe warunki V stopnia:

- w miesiącach listopad-grudzień w 1993 r.,

-w miesiącach luty- wrzesień w 1994 r.,

-w miesiącach luty-grudzień w 1995 r.,

- w miesiącach czerwiec-grudzień w 1996 r. (60 godzin w czerwcu, 60 godzin w lipcu, 75 godzin w sierpniu, 63 godziny we wrześniu, 51 godzin w październiku, 51 godzin w listopadzie, 66 godzin w grudniu),

- w miesiącach luty-lipiec, wrzesień-grudzień w 1997 r. (69 godzin w styczniu, 60 godzin w marcu i kwietniu, 66 godzin w maju, 63 godziny w czerwcu, 48 godzin w lipcu, 30 godzin we wrześniu, 75 godzin w październiku, 54 godziny w listopadzie, 84 godziny w grudniu),

- w miesiącach luty-grudzień w 1998 r. 951 godzin w lutym, 45 godzin w marcu, 66 godzin w kwietniu, 63 godziny w maju, 63 godziny w czerwcu, 27 godzin w lipcu, 48 godzin w sierpniu, 69 godzin we wrześniu, 72 godziny w październiku, 51 godzin w listopadzie, 63 godziny w grudniu),

- w miesiącach styczeń-grudzień w 1999 r. (30 godzin w styczniu, 27 godzin w lutym, 45 godzin w marcu, 66 godzin w kwietniu, 54 godziny w maju i w czerwcu, 51 godziny w lipcu, 39 godzin w sierpniu, 70 godzin we wrześniu, 63 godziny w październiku i listopadzie, 114 godzin w grudniu),

- w miesiącach luty, kwiecień-lipiec w 2000 r. (66 godziny w lutym, 51 godzin w kwietniu, 57 godzin w maju, 18 godzin w czerwcu, 15 godzin w lipcu),

- w miesiącach maj-grudzień w 2002 r. (51 godzin w maju i czerwcu, 24 godziny w lipcu, 66 godzin w sierpniu, 39 godzin we wrześniu, 60 godzin w październiku, 69 godzin w listopadzie, 54 godziny w grudniu),

-w miesiącu styczniu 2003 r. (57 godzin).

Powód otrzymywał dodatek za szkodliwe lub uciążliwe warunki w stopniu I (praca przy komputerze):

- w miesiącach maj-wrzesień, listopad-grudzień w 2001 r. (I stopień szkodliwości - praca przy komputerze),

-w miesiącach styczeń-grudzień 2003 r. (I stopień szkodliwości - praca przy komputerze),,

-w miesiącach styczeń-marzec, maj-grudzień 2004 r. (I stopień szkodliwości - praca przy komputerze),

-w miesiącach styczeń-grudzień 2005 r.(I stopień szkodliwości - praca przy komputerze),

-w miesiącu styczeń 2006 r. (I stopień szkodliwości - praca przy komputerze).

Dowód:

-zarządzenie nr 6 Prezesa Zarządu (...) k. 309-319,

-ponadzakładowy układ zbiorowy pracy k. 320-342.

Zmiana stanowiska powoda począwszy od października 1994 r. sprowadziła się do tego, że oprócz zajmowania się montażem linii telefonicznej (podziemnej i naziemnych), kierował zespołem, rozliczał materiały i uzupełniał dziennik robót.

Dowód:

-przesłuchanie powoda k. 140-145 w zw. z k. 230-231,

-zeznania świadka E. K. k. 141,

-zeznania świadka J. D. k. 142,

-zeznania świadka L. A. k. 143,

-zeznania świadka A. Z. k. 143-144,

-zeznania świadka R. T. k. 144-145,

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgłoszonych przez strony i zawartych w aktach osobowych powoda, a nadto w oparciu o zeznania świadków i przesłuchanie powoda. Dowody te nie pozostawały ze sobą w sprzeczności i pozwoliły na dokonanie stanowczych ustaleń.

Podstawę żądania powoda stanowił 189 k.p.c. Zgodnie z jego treścią powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Celem powództwa opartego na w/w przepisie jest wyeliminowanie stanu niepewności co do istnienia lub treści określonego stosunku prawnego. Strona występująca z żądaniem ustalenia winna wykazać interes prawny rozumiany jako potrzeba prawna, wynikająca z sytuacji prawnej, w jakiej się znalazła. Jeżeli z prawa przedmiotowego nie wynika, że strona ma potrzebę ustalenia, wyrok ustalający jest zbyteczny. Wydanie wyroku ustalającego ma sens wtedy, gdy powstała sytuacja grożąca naruszeniem stosunku prawnego lub powstała wątpliwość co do jego istnienia. Nadto ustalenie stosunku prawnego lub prawa może nastąpić tylko wtedy, gdy domniemany stosunek prawny rzeczywiście istnieje. Interes prawny w żądaniu ustalenia zachodzi, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 5 kwietnia 2007 r., sygn. II AUa 1518/05). Nie jest to jednak wystarczający wymóg dla ustalenia istnienia interesu prawnego. Ugruntowanym zarówno w orzecznictwie, jak i doktrynie jest pogląd, wedle którego interes prawny nie istnieje, gdy powód może uzyskać ochronę swoich praw w innym postępowaniu, np. w procesie o świadczenie, o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego, a nawet w drodze orzeczenia o charakterze deklaratorywnym (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 4 stycznia 2008 r., sygn. III CSK 204/07, 6 czerwca 1997 r., sygn. II CKN 201/97, 21 stycznia 1998 r., sygn. II CKN 572/97, 5 października 2000 r., sygn. II CKN 750/99, 29 marca 2001 r., sygn. I PKN 333/00, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 28 listopada 2006 r., sygn. I ACa 888/06). Stanowisko to wynika przede wszystkim ze względów celowości i ekonomii procesowej.

Powództwo o ustalenie nie może zmierzać do uzyskania dowodów, które miałyby być wykorzystane w innym postępowaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 lutego 1999 r., sygn. I PKN 597/98). Wyrok ustalający sam w sobie może stanowić dowód w innym postępowaniu, to jednak wyłączone jest istnienie interesu prawnego, jeżeli jedynym celem strony w wytoczeniu powództwa jest uzyskanie wyroku ustalającego jako dowodu na potrzeby innego postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 listopada 1971 r., sygn. I PR 344/71).

Należy pamiętać, że wytoczenie powództwa o ustalenie stosunku pracy przeciwko pracodawcy przed sądem pracy nie jest jedynym sposobem uzyskania potwierdzenia stosunku pracy. Samodzielne ustalenia faktyczne w tym zakresie mogą być czynione również na potrzeby innych postępowań, w tym również karnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2 lutego 2010 r., sygn. II PK 157/09, uchwała Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2005 r., sygn. I KZP 34/09). Wówczas okoliczność istnienia stosunku pracy jest ustalana przesłankowo, czyniąc bezcelowym powództwo o ustalenie stosunku pracy, o ile jedynym celem takiego ustalenia jest przedstawienie dowodu w innym postępowaniu.

Mając na uwadze powyższe poglądy, w pierwszej kolejności ustalić należało istnienie interesu prawnego po stronie powoda.

W tym zakresie należy powołać się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, które jednoznacznie wskazuje, że na podstawie art. 189 k.p.c. pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści realizowanego stosunku pracy, jeżeli dochodzone ustalenie ma charakter niemajątkowy lub oparte na nim potencjalne roszczenia majątkowe mogą się zaktualizować dopiero w przyszłości (por. wyroki SN z 5 grudnia 2002 r., sygn. I PKN 629/01, z 2 czerwca 2006 r., sygn. I PK 250/05). Sąd Najwyższy wyraził w nich stanowisko

Powodowi aktualnie nie przysługują żadne roszczenia, za pomocą których mógłby usunąć niepewność prawną co do charakteru swojej pracy w pozwanej spółce. W szczególności nie stara się on o zasilek przedemerytalny lub o wcześniejszą emeryturę. Ustalenie jest niezbędne w celu usunięcia obiektywnej niezgodności co do rzeczywistego zatrudnienia realizowanego w spornym okresie. Z pewnością będzie ono konieczne dla zweryfikowania różnych uprawnień, które nie są jeszcze określone lub zaktualizowane, ale mogą być przedmiotem jego potencjalnych roszczeń w przyszłości.

Dlatego też Sąd uznał, iż powodowi przysługuje interes prawny w żądaniu ustalenia pracy w szczególnych warunkach.

Poza sporem w sprawie była okoliczność, iż powód w okresie od 1 października 1993 r. do 31 października 1994 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach pracując jako telemonter. Okoliczność tą pozwana przyznała powołując się na zapisy zarządzenia nr 33 Ministra Łączności z dnia 16 maja 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności (Dz. Urz. (...) nr 3, poz. 32). W załączniku nr 1, wykazie A, dziale VIII, pkt 20 tego zarządzenia ujęto m.in. stanowiska, telemontera, młodszego instruktora technicznego, instruktora technicznego i starszego instruktora technicznego. Powód wykonywał pracę na takim stanowisku. Wraz ze współpracownikami tworzył zespół, który zajmował się lokalizowaniem uszkodzeń sieci telekomunikacyjnej w terenie i ich usuwaniem. Praca ta z zasady odbywała się w studniach telekomunikacyjnych i związana była z narażeniem na oddziaływanie szkodliwych czynników technicznych, w tym oparów ołowiu. Nadto zajmował się rozbudową i remontami sieci kablowych, co również wymagało pracy pod ziemią.

Z zebranego materiału dowodowego w postaci dokumentów zawartych w aktach osobowych powoda, aktach sprawy oraz zeznań świadków E. K., J. D., L. A., A. Z., R. T. i przesłuchania powoda wynika, że od listopada 1994 r. do grudnia 2002 r. powód realizował tożsame zadania z tą różnicą, że dodatkowo kierował zespołem, którego wcześniej był członkiem. Do jego dodatkowych obowiązków należało rozdzielanie prac pomiędzy poszczególnymi pracownikami, rozliczanie materiałów, kierowanie zespołem jak i remontem linii kablowych oraz wypełnianie dziennika robót po powrocie do zakładu pracy. Nie świadczył już pracy w skróconym czasie pracy. Począwszy od stycznia 2003 r. nie otrzymywał dodatku do wynagrodzenia za pracę w szczególnych warunkach, a dodatek za prace przy komputerze (I stopień szkodliwości).

Jedyne osobowe źródło dowodowe zgłoszone przez pozwaną w postaci zeznań świadka M. L., nie dyskwalifikowało powyższych dowodów, albowiem świadek ten nie posiadał szczegółowej wiedzy odnośnie rzeczywistych obowiązków wykonywanych przez powoda.

Kwestia sporna pomiędzy stronami sprowadzała się do ustalenia charakteru pracy powoda u pozwanej w okresie od 1 listopada 1994 r. do 31 stycznia 2006 r., a więc w okresie, w którym zajmował stanowiska kierownicze lub stanowiska

biurowe (od 1 listopada 1994 r. do jako kierownik wieloosobowego stanowiska pracy, od 1 czerwca 2000 r. jako kierownik sekcji Oddziału (...) Sieci, od 1 stycznia 2003 r. jako instruktor w sekcji utrzymania systemu urządzeń dostępowych, od 1 sierpnia 2004 r. jako instruktor Wydziału Utrzymania Sieci).

Analiza dowodów przeprowadzonych w sprawie prowadzi do wniosku, że choć w spornym okresie dotychczasowy zakres obowiązków powoda poszerzył się jedynie o kierowanie zespołem monterów, rozliczanie materiałów i uzupełnianie dziennika robót, za które częściowo otrzymywał dodatek za pracę w szczególnych warunkach, to w spornym okresie powód nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy montażu, konserwacji i remoncie linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych. Powyższemu przeczą w szczególności dowody z dokumentów (zakresy czynności, karty stanowisk pracy) oraz dowody z zeznań świadków. Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że powód od 1 listopada 1994 r. – odkąd powierzono mu stanowiska kierownicze – wykonywał szereg innych prac aniżeli prace mające status prac wykonywanych w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie A Dział VIII poz. 20 (w tym montaż, konserwacja i remont linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych) stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz w wykazie A Dział VIII poz. 20 stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 33 Ministra Łączności z dnia 16 maja 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności (Dziennik Łączności nr 3, poz. 32 z 1983 r.). W aktach osobowych powoda za okres sporny od 1 listopada 1994 r. do maja 2020 r. widnieje na k. części B akt osobowych zakres obowiązków powoda jako kierownika wieloosobowego stanowiska pracy – K. Kablowej 2, który za zadanie główne miał ponoszenie odpowiedzialności za stan sieci kablowej w podległym OT rejonie eksploatacji oraz prawidłowe organizowanie pracy, odpowiadanie za terminowe usuwanie uszkodzeń w podległym rejonie, informowanie Kierownika OT o powstałych awariach i usuniętych uszkodzeniach na sieci telefonicznej, powiadamianie stanowiska paszportyzacji o wszystkich zmianach wynikłych z realizacji prac konserwacyjno-remontowych, współpraca ze służbą techniczną i księgową w sprawach związanych z likwidacją środków trwałych i wybrakowaniem środków nietrwałych, prowadzenie remontów sieci oraz dokumentacji podległej sieci, kontrola dzienników zatrudnienia montera podległych pracowników, sporządzanie ramowego planu konserwacji i remontów w okresie roku w oparciu o instrukcję TE-14/75 oraz odpowiadania za terminy ich wykonania, odpowiadanie za bieżące prowadzenie dokumentacji i ewidencji robót, odpowiadanie materialne za powierzony sprzęt i narzędzia oraz za szkody wynikłe z jego winy, pobieranie z magazynów materiały oraz prowadzenie kontroli ich zużycia. Z kolei na stanowisku Kierownik Sekcji Oddziału (...), które obejmował od 1 czerwca 2000 r. do 7 maja 2002 r. zajmował się m.in. konserwacją sieci dostępowej, podejmowaniem działań w zakresie poprawy sprawności funkcjonowania sieci dostępowej, obsługą, konserwacją oraz bieżącą kontrolą prawidłowości działania urządzeń ciśnieniowych, likwidacją łączności telekomunikacyjnych - z zakresu sieci dostępowej, usuwaniem awarii lub stanów zagrożenia na sieci dostępowej, prowadzeniem rozliczeń materiałowych. Na stanowisku instruktora w Sekcji Utrzymania Systemu i urządzeń Dostępowych piastującym od dnia 1 stycznia 2003 r. kontrolował i czuwał nad terminowym usuwaniem uszkodzeń w podległym rejonie, koordynował usuwanie awarii i uszkodzeń na sieci kablowej, współpracował ze służbą techniczną i księgową w sprawach związanych z likwidacją środków trwałych i wybrakowaniem środków nietrwałych, sporządzał i kontrolował wykonanie planu konserwacji w oparciu o instrukcję TE 14/75, brał udział w komisjach ds. oceny projektów technicznych na budowę, rozbudowę, modernizację i remont sieci telekomunikacyjnych, współpracował z komórką inwestycji i remontów przy realizacji inwestycji i remontów w zakresie sieci dostępowej, kontrolował remonty i przebudowy instalacji telefonicznych. Od 1 sierpnia 2004 r. obejmował stanowisko instruktora Wydziału Utrzymania Sieci, mając takie same obowiązki jak na stanowisku Kierownika Sekcji Oddział (...) Sieci. Od dnia 1 września 2005 r. powodowi powierzono stanowisko instruktora w D. (...) i Rozliczeń w Firmami (...). W ramach objętego stanowiska do obowiązków powoda należał m.in. nadzór i kontrola nad utrzymaniem sieci dostępowej, poprawa jakości stanu technicznego i sprawności funkcjonowania i sieci dostępowej oraz kontrola i poprawa wskaźników jakości sieci dostępowej.

Na wszystkich wymienionych powyżej stanowiskach obowiązywała go dobową normą czasu pracy wynosząca 8 godzin i średnio 40 godzin tygodniowo.

Biorąc pod uwagę wymieniony powyżej zakres czynności na poszczególnych stanowiskach budzą zastrzeżenia zeznania świadków i powoda, którzy podczas przesłuchania stwierdzili, że powód zajmował się głównie montażem linii telefonicznej i uczestniczył w usuwaniu awarii. Już samo przytoczenie powyżej zakresu obowiązków powoda przeczy tym stwierdzeniom.

Praca na stanowiskach kierowniczych wiązała się z nadzorem nad pracownikami oraz rozdzielaniem pomiędzy nimi prac. Zdania te nie polegały zatem ani na montażu ani na konserwacji linii kablowych czyli nie była pracą wymienioną w wykazie A Działu VIII poz. 20, określoną jako praca w warunkach szczególnych.

Również stanowisko, które zajmował powód kierownika kolumny, czy kierownika wieloosobowego stanowiska nie zostały ujęte w załączniku do Zarządzenia nr 33 Ministra Łączności z dnia 16 maja 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności (Dziennik Łączności nr 3, poz. 32 z 1983 r.).

Powód co prawda otrzymywał w spornym okresie dodatki za pracę w warunkach szczególnych i warunkach niebezpiecznych, jednak nie można przyjąć, że praca w szczególnych warunkach była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z kart wynagrodzeń powoda oraz zarządzenia nr 6 Prezesa zarządu (...) S.A. z dnia 3 kwietnia 1992r. wynika, że powodowi wypłacane były w spornym okresie dodatki za V stopień szkodliwości dla zdrowia lub uciążliwości (do 20% stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia) oraz za VI stopień przy pracy wykonywanej w warunkach niebezpiecznych (do 25% stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia). Podkreślenia przy tym wymaga, że dodatki były wypłacane powodowi w stawkach godzinowych, a nie za cały dzień czy miesiąc. Liczba godzin, za które były wypłacane powodowi dodatki była w każdym miesiącu inna, co potwierdza, że powód zajmując stanowiska kierownicze, jedynie okresowo zajmował się pracą w warunkach szkodliwych.

W związku z powyższym nie został spełniony wymóg wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, co doprowadziło do oddalenia powództwa czemu Sąd dał wyraz w punkcie pierwszym wyroku

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 100 k.p.c. Koszty poniesione przez pozwaną, która wygrała proces w całości to wynagrodzenie pełnomocnika – radcy prawnego w wysokości złotych (obliczone zgodnie § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)